סקולען

עם חן של פעם

לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי

ספר

נעימות אליעזר

פרשת כי תצא

נתחבר ע"י

ה' אליעזר זוסיא רובין

לזכר נשמת רבותינו הק'

רבי אליעזר זוסיא בן ישראל אברהם זצ"ל

רבי ישראל אברהם בן אליעזר זוסיא זצ"ל

מסקולען

סְקוּלֶען

©

כל הזכויות שמורות
למכון נעימות אליעזר סקולען בארה"ק
ואין רשות לצלם או לתרגם או להעתיק
למאגר מידע אפילו חלק מן הספר ללא אישור בכתב
לקחת חלק בהדפסת ספרי סקולען צור קשר במייל skulen3@gmail.com
copyright by mechon nemois eliezer skulen. beth shemesh.

in all countries subscribing to the international copyright union.

PRINTED IN ISRAEL

יצא לאור העולם ע"י
מכון נעימות אליעזר בארה"ק

053-415-2636

הסכמת הרב קלמן ווייס שליט"א
מו"ץ העדה החרדית

<u>בס"ד כ"ז שבט תשפ"א</u>

הנני בזה בשורות האלה לחזק ולאמץ את ידי הבה"ח החשוב והיקר ירא שמים ובעל מדות תרומיות דבוק בלו"נ ברבותינו הק' מסקולען זי"ע ולהבל"ח לכ"ק האדמורי"ם ממשיכי דרכם שליט"א

כמר אליעזר זוסיא רובין ני"ו

אשר ליקט ואיזן דבריהם הקדושים של האדמורי"ם מסקולען זצוק"ל במשך שנים על ענינים שונים בתורה ועבודת השי"ת וכן במה שהביאו מספה"ק תלמידי הבעש"ט הק' בענינים רמים אלו והבה"ח החשוב הנ"ל תורגם אותם ללשון "האידיש" שיהא שימה בפיהם של רבים אשר אינם מבינים בלה"ק

ונקרא שמו "נעימות אליעזר"

ודבר גדול מאד עשה בעמיו לקרב דבריהם הק' אשר מלאים ביר"ש וקדושה בדברים היוצאים מלב טהור וקדוש שבודאי יכנסו ללבם של ישראל לקרבם לעבוד"ה ולתורה וקדושה וע"כ גם ידי תכון עמו להוציא לאור ספר הקדוש הזה ויזכה להפיץ תורתם בקרב ישראל מתוך נחת ובריות גופא ברוב הצלחה וסייעתא דשמיא בכל הענינים אמן:

הכו"ח לכבוד התורה וצדיקי הדור:

קלונימוס קלמן ווייס

הסכמת אב"ד קאסאן שליט"א
מו"ץ העדה החרדית

הנני מצטרף להנ"ל והשי"ת יעזור להרחיב גבולי הקדושה ויתקדש שם שמים בעולם ובזכות זה נזכה בקרוב להתגלות מלך המשיח בב"א:

נפתלי צבי ראטטענבערג
אבדק"ק עטרת משולם
קאסאן
ומו"ץ העדה החרדית
בית שמש

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסערט ויזניץ שליט"א

דער אייבערשטער זאל העלפן אז מ'זאל זיך קענען מתחזק זיין און מתרומם זיין אויפן דרך פון אונזערע הייליגע רבי'ס "לבית סקולען", און אין סקולען איז דאך אסאך אסאך לייכטער זיך צו מתרומם זיין, ווייל די זיס'קייט דארטן איז דאך גאר גאר הויעך און דערהויבן און ליכטיג, און איך בין זיכער אז פון אויבן וועלן זיי משפיע זיין שפע עבודת השם פאר די אלע וואס וועלן לערנען אין דעם הייליגן ספר.

[והוסיף: ס'איז מיר שווער "נישט" צו חתמ'נען אויף אזאנ'ס].

יעקב בהה"ג מוהר"א זצללה"ה

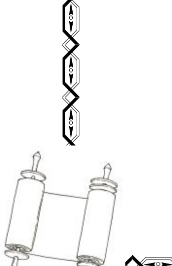

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מדושינסקיא שליט"א

הנני בזה לחזק ולאמץ ידי הבה"ח היקר זוכה ומזכה את הרבים
כמר אליעזר זוסיא רובין נרו יאיר ויזרח
יהי ד"א עמו בכל אשר יפנה, ויצליח דרכו הטובה על דרך רבותיו הקדושים אשר האירו את ישראל בנועם אמרותיהם וזמירותיהם, ויזכה לראות ברכה בעמלו מתוך הרחבת הדעת וטוב לב תמיד לאויושט"א:

המברך בברכת אהבה
[illegible signature]

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען מאנסי שליט"א

בעזהשי"ת [illegible]
הנה הרי החשוב והיקר מופלא בתוה"ק ומזמר זמירות כמר אליעזר זוסיא רובין נ"י
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] מסקולען שליט"א
[illegible]
[illegible]
[illegible] בשמחה
[illegible]
[illegible]

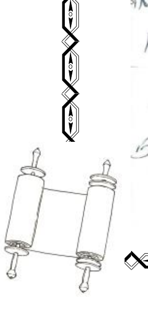

הסכמת רב דקהל אש תמיד בני ברק שליט"א

הנני באתי להמליץ טוב עבור הבה"ח חסידא ופרישא המפורסם בתורותיו ומידות הטובות והישרות מתאבק באפר רגליהם כל צדיקי הדור ובפרט כ"ק האדמורי"ם מסקולען ה"ה שמו הולך לפניו

מוהר"ר אליעזר זוסיא רובין שליט"א

יה"ר שיזכה תמיד להפיץ מעינתיו חוצה ויזכה תמיד את הרבים בטוב טעם ודעת ואך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו בחן של טעם זקנים ויזכה במהרה לקבל פני משיח צדקנו אמן בב"א:

ידידו המכבדו בלב טוב

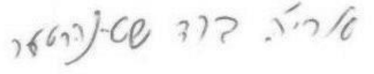

ורבינו זצ"ל היה אומר תמיד, שלפני שהולכים ללמוד צריכים לכוון לקיים מצות לימוד התורה, כי הרי מצות צריכות כוונה, וממילא וצריך אדם לומר קודם הלימוד בפה מלא:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה דְּאוֹרַיְיתָא שֶׁל לִמּוּד הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂתָם וַהֲרֵינִי עוֹשֶׂה מִצְוָה זוֹ כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי וּכְדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֵד שֵׁם י"ה בְּו"ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וִיהִי נֹעַם יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

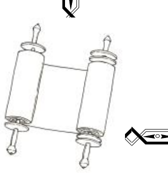

וכ״ק מרן רבינו זצ״ל
היה אומר תמיד בכל הזדמנות:

אז: ״לְכוּ בָנִים״ – אז ווען איר גייט אוועק פון די התעוררות, דעמאלט׳ס: ״שִׁמְעוּ לִי״ – דעמאלט׳ס זאל אייך קלונגען אין די אויער׳ן דאס וואס איר האט דא געהערט..!

ווייל בשעת ווען איר זענט דא, דעמאלט׳ס זעה איך דאך שוין אליין אז איר הערט מיך אויס, נאר ווען איר גייט ״אוועק״.. דעמאלט׳ס זאל אייך קלונגען אין די אויער׳ן דאס וואס איר האט דא געהערט..!

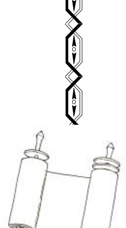

הקדמה

י'שמחו ה'חסידים ו'יגילו ה'משתוקקים לראות אור כי טוב מאמרי קודש מרז"ל קדושים אשר בארץ המה, ובשבח והודאה להשי"ת שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה אני מודה ומשבח לאדון כל על שזכיתי לגמור ספר "נעימות אליעזר" על התורה ומועדים באידיש אשר מיוסד על דברי חז"ל ועל דברי רבותינו הקדושים תלמידי הבעל שם טוב הק' ותלמידי המגיד זצוק"ל, כדי שכל יהודי פשוט יזכה לשאוב מתורתם של רז"ל אשר מפיהם אנו חיים כל ימינו על אדמתינו, וכדי שכל יהודי פשוט יזכה לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון.

והרי כבר ידוע ליודעי חן, כי אמרו רז"ל (יבמות צ"ז.) על כל האומר דבר שמועה מפיהם ששפתותיו דובבות בקבר, ובספר חסידים (ס' רכ"ד) איתא שהם מתפללין עליו שם וממליצים טובה עליו עכלה"ק.

ומודה אני לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי אשר זכיתי להוציא לאור ספר "נעימות אליעזר" על התורה ומועדים באידיש אשר מטרתו של הספר הוא אך ורק שכל יהודי יזכה לחיות עם "שויתי ה' לנגדי תמיד" בכל רגע ורגע ולקיים "בכל דרכיך דעהו" במלא מובן המלה.

וברוך הוא אלקינו אשר נתן סיעתא דשמיא בעמלי וזכיתי לראות ברכה בעמלי, אשר אחרי שנים רבות וארוכות זכיתי לברך על המוגמר ולזכות את הרבים בדברים פשוטים וברורים נראים לעינים בעניני עבודת השם יתברך תורה ותפילה ומידות טובות וישרות, ואכן שמע אלקים מתוך סיעתא דשמיא אשר הרגשתי בה על כל צעד ושעל במהלך חיבור ספר זה, ומתוך שבח והודיה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלני, הנני עומד עתה ב"פתח השער" ומתחנן לפני בורא כל עולמים שכה יתן ה' וכה יוסיף ויזכני להעלות דבר נאה ומתוקן על שולחן חכמים, ולהוסיף דעת

ותבונה ויראת ה׳ טהורה בתוך לבבות ישראל, ואל יצא מתחת ידי שום מכשול חס ושלום, רק יחזק את האמונה ואת הניצוץ היהודי אשר נמצא בתוך כל אחד ואחד מישראל, ובעזרת השם יתברך יהיה לתועלת הרבים, ובפרט לבחורי ואברכי חוץ לארץ שיותר קל להם ללמוד ספרים ״באידיש״, והרי כבר כתוב בתורתינו הק׳ בפרשה וילך (ל״א פ׳ י״ט): ״ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם״, פירוש שכל יהודי יזכה להבין ולהשכיל את התורה בשפה שהוא מבין טוב.

וכאן המקום לציין שכל הספר מתחילה עד הסוף נעשית ע״פ הוראת והדרכת גדולי ישראל על כל צעד ושעל, וזהו אינו רק ספר לקריאה גרידא, כי אם גם ספר של לימוד התורה באמת, יען כי הרי זה משפיע יראת שמים במדה גדושה על לבבות ישראל.

וכאן המקום להודות ולהלל לכל האנשים שעזרו ותרמו ותמכו למען הוצאת ספר זה, יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיזכו לראות אך ורק תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ״ח, ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות באמת לאויושט״א.

ובצאתי אפרוש כפי אל ה׳ בתפילה שאזכה לישב באהלה של תורה ולהרביץ תורה ויראה כל ימי חיי, ואזכה לעבוד את השם יתברך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל מתוך שמחה של מצוה יחד עם כל ישראל, ואזכה להיות מאלו שמוסיפים יופי לכתר הגדול שנקרא תפארת ישרא״ל זרע אברה״ם אוהבו, מתוך הרחבת הדעת ומנוחה, ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה בקרוב ליעוד הנביא ומלאה הארץ דעה את ה׳ וברחמים גדולים אקבצך בביאת גואל צדק ובבנין בית המקדש השלישי במהרה בימינו אמן:

רבי אליעזר זוסיא רובין
בעמח״ס
נעימות אליעזר
עה״ת ומועדים
ראש חבורת סקולען בארה״ק

כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ

כִּי תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יהו–ה.. כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ וגו׳:

לכאורה דארף מען דאך פארשטיין, אז וואס איז די שייכות צווישן די ווערטער פון: ״כִּי תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יהו-ה״ וואס שטייט סוף פרשת שופטים מיט די ווערטער פון: ״כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ״ וואס שטייט אנהייב פרשת כי תצא..?!

נאר די תירוץ אויף דעם איז, אז די סיבה פארוואס די ווערטער: ״כִּי תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יהו-ה״ שטייט לעבן די ווערטער: ״כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ״ איז, ווייל דער הייליגער תורה הק׳ וויל דאך אונז דא ארויס ברענגען, אז ״א מענטש דארף שטענדיג מלחמה האלטן כדי צו טוהן וואס איז ריכטיג״..!

און.. יא, די ענין פון: ״תַּעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יהו-ה״ דארפסטו זעהן מקיים צו זיין בכל עת ובכל זמן, ווייל דער אייבערשטער איז דאך א: ״צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא״ – ווייל דער אייבערשטער איז דאך א גערעכט׳ער און א גלייכער גאט וואס פירט זיך דאך שטענדיג נאר מיט: ״יוֹשֶׁר״ און מיט גלייכ׳קייט, און ממילא וועגן דעם דארפסטו דאך אויך זעהן זיך צו פירן מיט: ״יַשְׁרוּת״ – און ממילא וועגן דעם דארפסטו דאך אויך זעהן זיך צו פירן מיט גלייכ׳קייט און גערעכטיקייט, און דו דארפס׳ט דאך אויך ״לוחם״ זיין זיך צו פירן: ״בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר״.

און מיר האבן דאך שוין אמאל גאר שטארק מאריך געווען איבער דעם ענין פון זיך פירן מיט: ״יַשְׁרוּת״, און ממילא וועגן דעם וועלן מיר שוין נישט

אזוי פיל מאריך זיין יעצט, נאר מיר ווען יעצט נאר דערמאנען א קליין ווארט איבער דעם ענין פון: "יַשְׁרוּת", און דאס איז, אז עס איז אינטרעסאנט אָן צו מערקן, אז ווער איז געווען דער ערשטע מענטש וואס איז געגאנגען: "בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר"..?!

דער ערשטע מענטש וואס איז געגאנגען: "בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר" איז דאך געווען "אברהם אבינו" עליו השלום, ווייל אברהם אבינו עליו השלום איז דאך געווען דער ערשטע מענטש אויף דער וועלט וואס האט איין דערקענט אין דעם אייבערשטן, און אברהם אבינו איז דאך געווען דער ערשטע מענטש אויף דער וועלט וואס האט אויס געשריגן פאר א יעדעם איינעם אז: "יֵשׁ מַנְהִיג לְבִירָה", און אברהם אבינו איז דאך געווען דער ערשטע מענטש אויף דער וועלט וואס: "הָיָה מְהַלֵּךְ בְּצִדְקוֹ" – וואס האט אפ געלאזט די אלע קרומ'ע גוי'שע וועגן, און ער האט זיך געפירט מיט גערעכטיקייט און גלייכ'קייט, און וואס איז געווען זיין שכר..?! זיין שכר איז געווען, אז ער האט באקומען א מתנה א פרוי וואס האט געהייסן: "שָׂרַי".

און די ווארט: "שָׂרַי" איז דאך די זעלבע אותיות ווי די ווארט: "יָשָׁר", ווייל.. יא, דער אייבערשטער באצאלט דאך שטענדיג: "מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה", און ווי נאר אברהם אבינו האט זיך ארויף געשטעלט אויף דעם: "דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר", האט ער דעמאלט'ס גלייך באקומען א מתנה פון הימל מיטן נאמען: "יָשָׁר", און דאס איז דאך געווען, אונזער הייליגע מאמע "שרה אמינו" וואס האט דאך אין אנהייב געהייסן: "שָׂרַי".

ווייל דער אייבערשטער האט געוואלט דעמאלט'ס ווייזן מיט דעם פאר אברהם אבינו, אז: "יַשְׁרוּת" – אז גלייכ'קייט און גערעכטיקייט זענען דאך

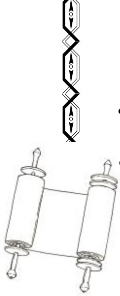

איינער פון די ערשטע "יסודות" פון א יודיש קינד, און די ענין פון: "יַשְׁרוּת" איז דאך טאקע אויך געווען די ערשטע ענין וואס דער אייבערשטער האט געהייסן איבער געבן פאר די יודישע קינדער נאך דעם גרויסן הייליגן מעמד פון "מתן תורה", ווייל גלייך נאך דעם גרויסן הייליגן מעמד "מתן תורה" איז דאך דעמאלט'ס גלייך פָּאר געקומען א: וְאֵלֶּה "הַמִּשְׁפָּטִים" אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם, ווייל יא טייערע יודן, א יודיש קינד דארף זיך דאך שטענדיג פירן מיט די מדה פון גערעכטיקייט און גלייכ'קייט, און א יודיש קינד דארף דאך שטענדיג זיין גרייט "מלחמה" צו האלטן צו טוהן וואס איז ריכטיג צו טוהן.

און דער הייליגער באשעפער איז דאך די "מקור" פון גערעכטיקייט, אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין פסוק (תהלים קפיטל פ"ט פסוק ט"ו), אז: "צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ", און אויב דער אייבערשטער זאגט אונז אין זיין הייליגער תורה הק' (דברים קפיטל ל"ב פסוק ד') אז: "כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט" – און אויב דער אייבערשטער זאגט אונז אין זיין הייליגער תורה הק' אז אלע זיינע וועגן זענען נאר מיט "גערעכטיקייט" און "גלייכ'קייט", דעמאלט'ס דארפסטו זיך דאך אויך שטענדיג פירן מיט "גערעכטיקייט" און "גלייכ'קייט" אלץ די מצוה פון: "וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכָיו":

כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ

כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ וגו': א יודיש קינד דארף דאך שטענדיג וויסן, אז דער יצר הרע זאגט דאך שטענדיג אויף א יעדע זאך אז נע.. דאס איז דאך זיכער: "כָּשֵׁר", און דאס.. דאס איז דאך מסתמא אויך זיכער: "כָּשֵׁר", און דער טריפה'נע סמרטפון איז דאך מסתמא אויך זיכער: "כָּשֵׁר",

ווייל ווי אזוי דען האלט דיין חבר אזא שיינע גרויסע סמרטפון ביי זיך אין טאש..?! עס מוז דאך זיין אז דאס איז זיכער: "כָּשֵׁר לְמְהַדְרִין".

אבער איין מינוט הער יצר הרע, א מינוט צוריק האסטו דאך געזאגט אז עס איז: "כָּשֵׁר", און יעצט זאגסטו מיר שוין אז עס איז: כָּשֵׁר "לְמְהַדְרִין"..?! וואס גייט דא פָאר מיט דיר..?!

אבער.. יא, אזוי גייט עס, און: "כַּךְ הִיא דַרְכּוֹ שֶׁל יֵצֶר הָרָע", ווייל דער יצר הרע זוכט דאך נישט סתם אזוי צו טוהן טובות, ווייל מיר האבן דאך שוין פריער געשמועס'ט, אז דער יצר הרע איז דאך דיין גרעסטע: "שׂוֹנֵא" וואס דו פארמאגס'ט נאר אויף דער וועלט, און ממילא מיין נישט אז דער יצר הרע מיינט דא דיין טובה און ער וויל דיר דא געבן א געשמאקע כשר'ע זאך, ניין ניין ניין, נאר דער יצר הרע וויל דיר דא אריין כאפן אין זיין נעץ אריין, און ממילא וועגן דעם זאגט ער דיר שטענדיג אויף יעדע זאך אז מסתמא איז דאס זיכער: "כָּשֵׁר".

ווייל דער יצר הרע מאכט אזא חשבון, אז אויב עס וועט זיך ארויס שטעלן סוף כל סוף אז די זאך איז נישט געווען: "כָּשֵׁר", דעמאלט'ס וועט מיר דער מענטש גארנישט קענען טוהן, ווייל איך האב דאך איהם נאר געזאגט אז "מסתמא" איז עס: "כָּשֵׁר".

און איינמאל דער מענטש הערט שוין אויס די דיעות פון דעם יצר הרע, דעמאלט'ס הייבט זיך שוין דער יצר הרע אָן צו באנוצן מיט די ווערטער: "כָּשֵׁר לְמְהַדְרִין", און אזוי שְׁטַאטְ'לֶעךְ (פאמעלאך).. כאפט ער איהם אריין אין זיין נעץ אריין.

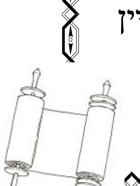

אבער אויב א מענטש זאגט גלייך אין אנהייב פאר זיין יצר הרע, אז.. ניין, איך הער דיר בכלל נישט אויס, און איך גלייב דיר נישט קיין איין ווארט וואס דו זאגס׳ט מיר דא, ווייל דו ביזט דאך נישט דא סתם אזוי מיר צו טוהן טובות, נאר דו ווילס׳ט דאך מיר דא אריין כאפן אין דיין נעץ אריין, און ממילא וועגן דעם גלייב איך דיר שוין נישט קיין איין ווארט וואס דו זאגס׳ט מיר דא, און איך בין א יעדע זאך חושד אז עס זייער מעגליך אז עס איז נישט: ״כָּשֵׁר״.

און איך בין נישט פון די סארט יודן וואס זאגן אויף א יעדע זאך אז עס איז: ״כָּשֵׁר פַּארְוֶוע מְזוֹנוֹת״, נאר איך בין פון די סארט יודן וואס זענען מקיים דעם הייליגן מאמר פון אבות דרבי נתן אז: ״אֱהֹב אֶת הַשֶּׁמָּא״ – אז האב ליב דעם ״אפשר״ – האב ליב חושש צו זיין אז אפשר טויג נישט די זאך, און: ״וּשְׂנָא אֶת הַמַּה בְּכָךְ״ – און האב פיינט דעם געדאנק פון זאגן אז ״וואס איז שוין דא אין דעם״..?! און ״וואס איז שוין די פראבלעם פון דעם״..?! און זאג נישט אז נע.. מסתמא איז דאס גוט, נאר פארקערט, האב ליב צו זאגן שטענדיג אז איך האב מורא אז ״אפשר״ טויג דאס נישט.

און דאס הייסט א ערליכע יוד, ווייל א ערליכע יוד הייסט, אז ער איז לייגט נישט א ״הכשר״ אויף יעדע זאך, און ער זאגט נישט אויף א יעדע זאך וואס ער זעהט אז מסתמא איז דאס זיכער: ״כָּשֵׁר״.

און דער ענין איז דאך שוין טאקע אויך מרומז אין דעם פסוק פון: ״כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ״ וגו׳, ווייל די ראשי תיבות פון די ווערטער: ״**כִּי תֵצֵא** **לַ**מִּלְחָמָה **עַ**ל **אֹ**יְבֶיךָ״ – איז דאך טאקע אויך גימטריא: ״כָּשֵׁר״ [מיטן כולל], ווייל יא טייערע יודן, א מענטש דארף מאכן דעם: ״כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל

אֹיְבֶיךָ״ – א מענטש דארף ארויס גיין אין א פולקאמ׳ע ״מלחמה״ אנטקעגן דעם יצר הרע וואס כשר׳ט א יעדע זאך..! און א מענטש דארף ארויס גיין אין א פולקאמ׳ע ״מלחמה״ אנטקעגן דעם יצר הרע וואס לייגט א: ״הֶכְשֵׁר״ אויף א יעדע זאך..!

און א מענטש דארף זאגן פאר דעם יצר הרע, אז.. ניין, דאס איז נישט: ״כָּשֵׁר״..! און מסתמא איז דאס זיכער נישט: ״כָּשֵׁר״..! און איך פאר לאז זיך נישט אויף קיינעם, [נאר אויפן הייליגן באשעפער אליין], און איך בין חושד א יעדעם איינעם אז עס קען זיין אז עס טויג ״נישט״.

און ווען דער יצר הרע קומט צו א מענטש, און ער זאגט פאר דעם מענטש, אז נע.. דיין חבר׳ס טלפון איז דאך זיכער: ״כָּשֵׁר״, ווייל ווי אזוי דען האלט דיין חבר אזא שיינע גרויסע סמרטפון ביי זיך אין טאש..?! עס מוז דאך זיין אז עס איז: ״כָּשֵׁר לְמְהַדְרִין״, דארף דער יוד דעמאלט׳ס ענטפער׳ן פאר דעם יצר הרע, אז.. ניין, דו ביזט נישט גערעכט, און הער מיר אויף צו כשר׳ן א יעדע זאך.

ווייל אין מיין תורה שטייט דאך אז: ״אֱהֹב אֶת הַשֶּׁמָּא״ און: ״וּשְׂנָא אֶת הַמַּה בְּכַּךְ״, און איך וועל נישט אריין נעמען קיין שום זאך אין מיינע הענט ביז איך וועל נישט פעסט שטעלן אויף ״הונדערט פראצענט״ אז דאס איז זיכער א כשר׳ע זאך, און איך וועל נישט אריין נעמען אין מיינע הענט קיין שום זאך ביז איך וועל נישט זיין ״איבער געצייגט״ אז דאס איז הונדערט פראצענט: ״כָּשֵׁר״.

ווייל.. יא, איך האב ליב דעם ״אפשר״ – איך האב ליב חושש צו זיין אז אפשר טויג נישט די זאך, און איך האב פיינט צו זאגן אז ״וואס איז שוין די פראבלעם דערפון״.

און דער ענין איז דאך שוין טאקע אויך מרומז אין דעם פסוק פון: ״כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ״ וגו׳, ווייל די ראשי תיבות פון די ווערטער: ״**כִּ**י **תֵ**צֵא **לַ**מִּלְחָמָה **עַ**ל **אֹ**יְבֶיךָ״ – איז דאך טאקע גימטריא: ״כָּשֵׁר״ [מיטן כולל], ווי דערמאנט, און די ווערטער: ״**וּ**נְתָנוֹ יהו-ה **אֱ**לֹקֶיךָ **בְּ**יָדֶךָ״ – איז דאך ראשי תיבות: ״אוֹיֵב״, ווייל.. יא, דאס איז דאך טאקע דער ענין דא, אז ״א מענטש דארף פיינט האבן צו כשר׳ן א יעדע זאך״..! און אויב זעהסטו אמאל אז א מענטש האלט און איין כשר׳ן א יעדע זאך, און ער האלט און איין זאגן אז מסתמא איז עס גוט, דעמאלט׳ס זאלסטו וויסן, אז ער איז נעבעך אריין געפאלן אין די הענט פון דעם יצר הרע, און דו זאלסט דעמאלט׳ס גלייך אנטלויפן פון איהם, ווייל דער ״יצר הרע״ איז דאך דער וואס האלט און איין זאגן אז ״מסתמא״ איז די זאך: ״כָּשֵׁר״.

און אויב דו וועסט טאקע באמת מקיים זיין דעם ענין פון: ״כָּשֵׁר אוֹיֵב״, און דו וועסט טאקע באמת פיינט האבן צו כשר׳ן א יעדע זאך, און דו וועסט מקיים זיין דעם: ״וּשְׁנָא אֶת הַמַּה בְּכַּךְ״, דעמאלט׳ס: ״וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ״ – דעמאלט׳ס וועט דער יצר הרע זיין געפאנגען ביי דיר אין דיינע הענט.

ווייל אויב דו האלטס׳ט און איין זאגן אויף א יעדע זאך אז ״אפשר״ טויג דאס נישט, און אז ניין.. מען קען דאס נישט אָן רירן, ווייל ״אפשר״ טויג דאס נישט, דעמאלט׳ס וועט דאך דער יצר הרע נערוועז ווערן פון דיר, ווייל ער וועט דאך נישט קענען טרעפן קיין שום טיר׳ל ווי אזוי אריין צו קריכען

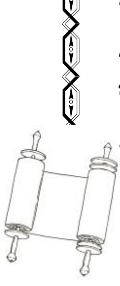

אין דיר, און אזוי וועט "ער" זיין געפאנגען אין "דיינע" הענט, און נישט "דו" אין "זיינע" הענט.

און: "וְשָׁבִיתָ" – און דורך דעם וואס דו וועסט זיין א: "אֱהֹב אֶת הַשֶּׁמָּא וּשְׂנָא אֶת הַמַּה בְּכַּךְ" וועסטו קענען זוכה זיין "תשובה" צו טוהן: "בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה" פארן הייליגן באשעפער, און דיווארט: "שִׁבְיוֹ" איז דאך טאקע אויך די זעלבע אותיות ווי די ווארט: "יוֹשֵׁב".

און די פסוק מיינט דיר דא צו זאגן מיט דעם אין אנדערע ווערטער, אז אויב דו וועסט טאקע באמת מקיים זיין דעם ענין פון: "כָּשֵׁר אוֹיֵב", און דו וועסט טאקע באמת פיינט האבן צו כשר'ן א יעדע זאך, און דו וועסט טאקע באמת פיינט האבן צו זאגן אויף א יעדע זאך אז מסתמא איז עס: "כָּשֵׁר", דעמאלט'ס: "וְשָׁבִיתָ" – דעמאלט'ס וועסטו טאקע קענען זוכה זיין "תשובה" צו טוהן: "בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה" פארן הייליגן באשעפער: "שִׁבְיוֹ" – אין דעם טאג וואס מען שרייט אויס דעם: הַמֶּלֶךְ "יוֹשֵׁב" עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא – אין דעם טאג וואס דער גרויסער: "מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא" איז: עֹמֵד מִכִּסֵּא דִּין "וְיוֹשֵׁב" עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, און דאס גייט דאך שוין אוודאי ארויף אויף די הייליגע טעג פון: "רֹאשׁ הַשָּׁנָה" און: "יוֹם כִּיפּוּר" וואס דער אייבערשטער איז דאך דעמאלט'ס: עֹמֵד מִכִּסֵּא דִּין "וְיוֹשֵׁב" עַל כִּסֵּא רַחֲמִים.

אבער על כל פנים.. אזוי וואקס'ט מען אויף א ערליכע יוד, ווייל מען קען דאך נאר אויף וואקסן א ערליכע יוד ווען מען איז לוחם אנטקעגן די אלע פוסט'ע ליידיג גייער'ס וואס כשר'ן א יעדע זאך נאר פאר דעם וואס זיי ווייסן אפילו וואס דאס איז בכלל.

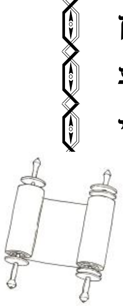

און די ווערטער: "**וּשְׂנָא אֶת הַמַּה בְּכַּךְ**" – איז דאך טאקע אויך ראשי תיבות: "אֱהוֹב" – דאס זאלסטו ליב האבן, ווייל יא ר' יוד, דו זאלסט "ליב" האבן "פיינט" צו האבן די מענטשן וואס לעבן מיט דעם: "מַה בְּכַּךְ" – דו זאלסט "ליב" האבן "פיינט" צו האבן די מענטשן וואס האלטן און איין זאגן אז וואס איז שוין די פראבלעם פון דעם שיינעם סמרטפון..?! עס האט דאך א זיגל..?! חותם בתוך חותם..?! און אונטער די ליפן האלט ער זיך איין פון אויס פלאצן אין א הילכיג'ן געלעכטער.

און נאך אמאל ר' יוד, לייג צו קאפ, דו זאלסט "ליב" האבן "פיינט" צו האבן די מענטשן וואס לעבן מיט דעם: "מַה בְּכַּךְ"..! ווייל אויב נישט, דעמאלט'ס קענסטו דאך נאך ח"ו אריין פאלן אין זייערע הענט, און דארטן איז דאך שוין: "כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן", אזוי ווי עס ווערט דאך שוין טאקע קלאר מבואר אין משלי (קפיטל ב' פסוק י"ט) דורך דעם גרויסן: "חָכָם מִכָּל אָדָם שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם" אליין.

און אויב א מענטש נעמט אריין א יעדע זאך אין זיינע הענט אריין אויף א אופן פון: "מַה בְּכַּךְ", און ער איז זיך כסדר מתיר כל מיני איסורים חמורים וואס: "כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן", דעמאלט'ס קען דאך נאך ח"ו קומען גאר א גרויסע: מִדַּת "הַדִּין" אויף איהם, ווייל ער לעבט דאך שטענדיג מיט א שרעקליכ'ע לייכט זיניג'קייט, און ער לעבט דאך שטענדיג מיט א שרעקליכ'ע נאך געלאזט קייט.

און די סופי תיבות פון די ווערטער: "**כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן**" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "אֱלֹהִים", און די שם: "אֱלֹהִים" ווייזט דאך אויף: "מִדַּת הַדִּין", ווייל יא ר' יוד, אויב א מענטש נעמט אריין טריפה'נע זאכן אין זיינע

הענט אויף א אופן פון: "מַה בְּכַךְ", און ער איז זיך כסדר מתיר כל מיני איסורים חמורים וואס: "כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן", און ער פאלט אריין אין דעם יצר הרע וואס איז מרומז אין דעם: "וְסַרְתֶּם" וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים – און ער פאלט אריין אין דעם טריפה'נעם "סמרטפון", [וואס די ווארט: "וְסַרְתֶּם" איז דאך די זעלבע אותיות ווי: "סְמוֹרְתְּ" – א טריפה'נעם "סמרטפון", אזוי ווי דער הייליגער סקולענ'ער רבי זצ"ל [דער מאור ישראל] פלעגט דאך טאקע שטענדיג זאגן], קען נאך דעמאלט'ס ח"ו קומען אויף איהם גאר גאר א שרעקליכ'ע: "מִדַּת הַדִּין" חלילה וחס, און ממילא: "שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם".

און: "וְכַאן הַמָּקוֹם לְצַיֵּן" אז דאס מיינט נישט ח"ו צו זאגן אז מען דארף ממש פיינט האבן די "מענטשן" אליין וואס לעבן אויף א אופן פון: "מַה בְּכַךְ", ווייל מיר ווייסן דאך שוין אלע זייער גוט אז דער הייליגער תורה הק' זאגט דאך אונז שוין בפירוש אין פסוק אין פרשת קדושים (קפיטל י"ט פסוק י"ח), אז: "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ" – אז מען דארף דאך ליב האבן א יעדע יודיש קינד ווי זיך אליין, און ממילא וואס הייסט אז א מענטש דארף "פיינט" האבן די מענטשן וואס לעבן אויף א אופן פון: "מַה בְּכַךְ"..?!

נאר די תירוץ אויף דעם איז, אז דאס מיינט סך הכל צו זאגן, אז מען דארף פיינט האבן זייערע "הנהגות" ["בִּבְחִינַת אָרוּר אַפָּם כִּי עָז"], ווייל א יודיש קינד טאר דאך נישט לעבן א לעבן פון כשר'ן א יעדע זאך וואס מען זעהט נאר, נאר א יודיש קינד דארף לעבן א לעבן פון: "אֱהֹב אֶת הַשֶּׁמָּא וּשְׂנָא אֶת הַמַּה בְּכַךְ".

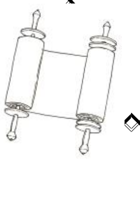

און א יודיש קינד דארף דאך שטענדיג לעבן מיט: "יִרְאַת שָׁמַיִם", און נישט כשר'ן אזוי שנעל א יעדע זאך וואס מען זעהט נאר פארנט פון זיך, און דאס איז דאך טאקע די אמת'ע ריכטיגע: "תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה" וואס עס איז נאר שייך פאר א יודיש קינד תשובה צו טוהן: "חוֹדֶשׁ אֱלוּל", אז וואס..?!

אז ער זאל מקבל זיין אויף זיך אז איך כשר נישט אזוי שנעל א זאך וואס איך זעה פארנט פון מיר, און איך לעב מער נישט א לעבן פון: "מַה בְּכַךְ", נאר איך לעב שוין יעצט א לעבן מיט מער: "יִרְאַת שָׁמַיִם" ביי מיר אין הארץ.

און די ווערטער: "תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "יִרְאַת שָׁמַיִם חַי בֶּאֱלוּל" – א יודיש קינד דארף פארמאגן א לעבעדיגע: "יִרְאַת שָׁמַיִם" ווען ער קומט אריין אין דעם הייליגן חודש וואס רופט זיך: "חוֹדֶשׁ אֱלוּל", און מען קען שוין נישט דעמאלט'ס מער כשר'ן א יעדע זאך וואס מען זעהט נאר בלינדערהייט, נאר מען דארף שוין דעמאלט'ס אָן הייבן צו לעבן מיט אביסעל'ע מער: "יִרְאַת שָׁמַיִם":

און מיט דעם ענדיגן מיר: אז מיר זאלן זוכה זיין אז ווען עס וועט זיין: "אָסֻרָה נָּא" – ווען מען וועט אוועק גיין פון דעם גרויסן התעוררות, זאל אבער נאך אלץ זיין: "וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה"..!

תם ולא נשלם!

שבח ושירה לאל בורא עולם!

לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי..!

יצא לאור לז"נ זקני הרב ר' יצחק בן יונה ז"ל

יצא לאור העולם בעזרת השם יתברך

ערש"ק פרשת כי תצא תשפ"ו

ע"י תלמידי וחסידי סקולען

בעירנו בית שמש ת"ו

סקולען

בית שמש

ע"ש רבוה"ק זיע"א

בנשיאות ראש חבורתינו שליט"א